

Š i f r a k a n d i d a t a :

--

Državni izpitni center

M 2 3 2 1 0 3 1 1

JESENSKI IZPITNI ROK

SLOVENŠČINA

==== Izpitna pola 1 ====

Šolski esej (najmanj 600 besed)

Sreda, 23. avgust 2023 / 120 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.

Priloga z izhodiščnim besedilom za razlagalni/interpretativni esej in konceptna lista so na perforiranih listih, ki jih kandidat pazljivo iztrga.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati naloge, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani).

Izpitna pola vsebuje navodila za razpravljalni in razlagalni/interpretativni esej. Esaj naj obsega najmanj 600 besed. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 50.

V preglednici zaznamujte izbrani esej z "x".

1.	2.

Pišite v izpitno polo z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom v za to predvideni prostor **znotraj okvirja**. Pišite čitljivo in skladno s pravopisnimi pravili, vendar ne samo z velikimi tiskanimi črkami. Če se zmotite, napačno besedo ali poved prečrtajte in jo zapišite na novo. Nečitljiv esej bo ocenjen z 0 točkami. Osnutek eseja pišite na konceptna lista. Osnutek se pri ocenjevanju ne upošteva.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 20 strani, od tega 1 prazno.

Konceptni list

Empty rectangular box for writing.

Konceptni list

Empty rectangular box for writing.

STRAŽAR:

Videl sem, kako je zoper tvoj ukaz zagrebla truplo. Sem zadosti jasen?

KREON:

Natanko mi povej vse, kar si videl!

STRAŽAR:

Takole je bilo. Ko sem se vrnil, smo vsi prestrašeni od tvojih groženj pometli prst, ki krila je mrliča, in s tem razgalili trohneče truplo. Da ne bi veter v nas zaudarjal s smradom trohnobe, sedli smo za robom griča in s psovkami se zmerjali med sabo, če kdo na svojo je dolžnost pozabil. Čas se je vlekel ... Že je sončna obla dosegla vrh neba, pričela žgati, kar iznenada divji piš se dvigne, vrtinči pesek, puli listje z vej, besni, pošastno pleše čez ravan, ozračje vse v oblak prahu zagrne. Mižali smo, kot bi bilí božjastni. Ko se naposled je vihar polegel, tam stalo je dekle in vzdihovalo z bridkó predirnim glasom, kakor ptica

ko najdé gnezdo oropano mladičev.

Tako je tarnala, ko je uzrla razkrito truplo, vmes pa klícala bogov prekletstvo nad skrunitelje. Nato z dlanmi je suho prst nasula in iz lepó izdelanega vrča na truplo trojen pitni dar izlila. Ko to uzremo, planemo za njo, jo zgrabimo – a ona se ne ustraši; obtožimo jo, da je to storila že prej in zdaj; in ona ne taji, meni v veselje – in na žalost hkrati. Ni večje sreče, kot če ubežiš pogubi; vendar tudi bližnjega ne bi rad v zlo pehal. A več kot vse velja, da rešiš svojo lastno kožo.

KREON:

Antigoni.

Pa ti – ti, ki oči povešaš v tla – priznaš ali tajiš? Si to storila?

ANTIGONA:

Storila sem in tega ne tajim.

1. RAZPRAVLJALNI ESEJ

ODGOVORITI NA NASILJE Z NASILJEM?

*/.../ zlo se v zlu rodi in nadaljuje v novo zlo
v nikoli sklenjeni verigi.*

(D. Smole: *Antigona*)

Predstavite odnos antagonistista do protagonistke v dveh dramah iz maturitetnega sklopa. Primerjajte oblike nasilja, ki se pojavljajo v obeh odnosih, in pojasnite družbeno sprejemljivost prikazanega nasilja v času, ki ga prikazujeta drami. Povzemite, kako se na dilemo v naslovu eseja odzoveta obe protagonistki. Ali kot mladostnik 21. stoletja zagovarjate tak način upora protagonistk zoper nasilje?

Pazite na jezik, zgradbo in slog svojega pisanja.
Esej naj obsega najmanj 600 besed.

2. RAZLAGALNI/INTERPRETATIVNI ESEJ

Sofokles: Antigona (odlomek)

Sofokles: *Antigona*. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2022. 26–33.

Povzemite dogajanje v odlomku in ga povežite s predhodnimi dogodki v tragediji. Pojasnite, kako je v odlomku z različnimi slogovnimi sredstvi in z zgradbo stopnjevana dramatičnost. Na podlagi odlomka označite Kreona in stražarja ter se opredelite do moralnosti njunega ravnanja v tragediji. Utemeljite, na ravnanje katere osebe iz tragedije bi lahko navezali vsebino zadnje kitice zbornice pesmi. Komentirajte aktualnost sporočila zbornice pesmi.

Pazite na jezik, zgradbo in slog svojega pisanja.
Esej naj obsega najmanj 600 besed.

